

Tlač a informácie

Súdny dvor Európskej únie
TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 146/14
v Luxemburgu 11. novembra 2014

Rozsudok vo veci C-333/13
Elisabeta Dano, Florin Dano/Jobcenter Leipzig

Občanov Únie nevykonávajúcich hospodársku činnosť, ktorí prídu do iného členského štátu len s jediným cieľom poberať sociálnu pomoc, možno vylúčiť z poberania určitých sociálnych dávok

V Nemecku sú cudzinci, ktorí vstúpia na štátne územie s cieľom poberať sociálnu pomoc alebo ktorých právo na pobyt je odôvodnené len hľadaním zamestnania, vylúčení z poberania základných dávok („Grundsicherung“), ktoré slúžia na zabezpečenie existenčného minima poberateľov.

Sociálny súd v Lipsku (Nemecko) rozhoduje o spore medzi dvoma rumunskými štátnymi príslušníkmi, pani Danovou a jej synom Florinom, na jednej strane a Jobcenter Leipzig na druhej strane, ktorý im odmietol priznať základné dávky¹. Pani Danová nevstúpila na územie Nemecka na účely hľadania si zamestnania a hoci žiada o základné dávky vyhradené pre uchádzačov o zamestnanie, zo spisu vyplýva, že zamestnanie si nehľadá. Nie je vyučená a doposiaľ nevykonávala nijakú zárobkovú činnosť ani v Nemecku, ani v Rumunsku. Ona a jej syn žijú minimálne od novembra 2010 v Nemecku, kde bývajú u sestry pani Danovej, ktorá prispieva na ich výživu. Pani Danová poberá na svojho syna prídavky na dieťa vo výške 184 eur, ako aj preddavok na výživné vo výške 133 eur mesačne. Tieto dávky nie sú v tejto veci spochybnené.

V odpovedi na otázku Sociálneho súdu v Lipsku Súdny dvor v dnes vyhlásenom rozsudku rozhodol, že na to, aby bolo možné poberať niektoré sociálne dávky (akými sú nemecké základné dávky), sa štátni príslušníci iných členských štátov môžu odvolávať na rovnosť zaobchádzania so štátnymi príslušníkmi hostiteľského členského štátu len vtedy, ak ich pobyt je v súlade so smernicou „o občano vi Únie“².

V tejto súvislosti Súdny dvor pripomína, že podľa smernice nie je hostiteľský členský štát povinný priznať dávky sociálnej pomoci počas **prvých troch mesiacov pobytu**.

Ak dĺžka trvania **pobytu presahuje tri mesiace, ale je kratšia ako päť rokov** (obdobie, ktoré je predmetom konania v tejto veci), smernica podmieňuje právo na pobyt najmä skutočnosťou, že osoby, ktoré nevykonávajú hospodársku činnosť, **musia mať dostatočné vlastné zdroje**. Cieľom smernice je teda zabrániť tomu, aby občania Únie, ktorí nevykonávajú hospodársku činnosť, nevyužívali systém sociálnej pomoci hostiteľského členského štátu na účely financovania svojich existenčných potrieb. Členský štát musí mať teda možnosť odmietnuť priznať sociálne dávky občanom Únie, ktorí nevykonávajú hospodársku činnosť a ktorí vykonávajú svoje právo na voľný pohyb len preto, aby im bola priznaná sociálna pomoc iného členského štátu, hoci nemajú dostatočné zdroje na to, aby mohli žiadať o právo na pobyt; v tejto súvislosti treba preskúmať každý individuálny prípad bez ohľadu na požadované sociálne dávky. Za týchto podmienok Súdny dvor rozhodol, že smernica „o občano vi Únie“ a nariadenie o koordinácii systémov sociálneho

¹ Konkrétne pre pani Danovú dávku na zabezpečenie existenčného minima („existenzsichernde Regelleistung“) a na jej syna sociálne dávky („Sozialgeld“), ako aj príspevok na bývanie a kúrenie.

² Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2004/38/ES z 29. apríla 2004 o práve občanov Únie a ich rodinných príslušníkov voľne sa pohybovať a zdržiavať sa v rámci územia členských štátov, ktorá mení a dopĺňa nariadenie (EHS) 1612/68 a ruší smernice 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS (Ú. v. EÚ L 158, s. 77; Mim. vyd. 05/005, s. 46).

zabezpečenia³ nebránia takej vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej sú štátni príslušníci iných členských štátov vylúčení z poberania určitých „osobitných nepríspevkových peňažných dávok“⁴, hoci tieto dávky sú zaručené štátnym príslušníkom hostiteľského členského štátu, ktorí sa nachádzajú v rovnakej situácii, ak týmto štátnym príslušníkom iných členských štátov nie je v hostiteľskom členskom štáte priznané právo na pobyt podľa smernice.

Napokon Súdny dvor pripomína, že nariadenie o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia neupravuje podmienky poskytovania osobitných nepríspevkových peňažných dávok. Keďže táto právomoc prislúcha vnútroštátnemu zákonodarcovi, má tento zákonodarca tiež právomoc definovať rozsah sociálneho zabezpečenia zabezpečeného týmto druhom dávky. V dôsledku toho, že členské štáty stanovujú podmienky a rozsah poskytovania osobitných nepríspevkových peňažných dávok, neuplatňujú právo Únie, takže Charta základných práv Európskej únie sa neuplatňuje.

Pokiaľ ide o pani Danovú a jej syna, Súdny dvor konštatuje, že nemajú dostatočné zdroje, takže sa nemôžu dovolávať práva na pobyt v Nemecku podľa smernice „o občanovi Únie“. Nemôžu sa preto odvolávať ani na zásadu zákazu diskriminácie zakotvenej v smernici a nariadení o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia.

UPOZORNENIE: Návrh na začatie prejudiciálneho konania umožňuje súdom členských štátov v rámci sporu, ktorý rozhodujú, položiť Súdnu dvoru otázky o výklade práva Únie alebo o platnosti aktu práva Únie. Súdny dvor nerozhoduje vnútroštátny spor. Vnútroštátnemu súdu prináleží, aby rozhodol právnu vec v súlade s rozhodnutím Súdneho dvora. Týmto rozhodnutím sú rovnako viazané ostatné vnútroštátne súdne orgány, na ktoré bol podaný návrh s podobným problémom.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

[Úplné znenie](#) rozsudku sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň vyhlásenia rozsudku.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehóczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazový záznam z vyhlásenia rozsudku je k dispozícii na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106

³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 z 29. apríla 2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia (Ú. v. EÚ L 166, s. 1; Mim. vyd. 05/005, s. 72). Toto nariadenie sa neuplatňuje na sociálnu pomoc (treba poznamenať, že tento pojem je širší, ako je pojem smernice „o občanovi Únie“). Čiastočne sa však uplatňuje na „osobitné nepríspevkové peňažné dávky“, ktoré majú naraz vlastnosti sociálneho zabezpečenia a sociálnej pomoci a ktoré sú financované výlučne zo všeobecných daní. V tomto rozsudku Súdny dvor spresňuje, že zásada rovnosti zakotvená v nariadení sa uplatňuje na tieto dávky.

⁴ Pokiaľ ide o Nemecko, nariadenie doslovne uvádza najmä dávky na zabezpečenie základných životných potrieb podľa základných ustanovení pre osoby uchádzajúce sa o zamestnanie. Sociálny súd v Lipsku kvalifikoval dotknuté dávky ako „osobitné nepríspevkové peňažné dávky“.